מהדורה למורה – הקמצן – דף תרגול (עולים)

דף תרגול על הקומדיה "הקמצן" של מולייר: הדמויות והקשרים ביניהן, מהלך העלילה, אמצעים קומיים (חזרה, הגזמה, אי־הבנה, היפוך) וסאטירה. מתאים אחרי לימוד המחזה והקטעים באתר; אפשר לעבוד בקבוצות בחלק ב׳.

מסלול עולים: גרסת עולים: מילון מילים בראש הדף, הוראות קצרות בעברית פשוטה, מחסן מילים להשלמות. מומלץ לעבוד בזוגות ולאפשר שימוש במילון.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	איזה משפט הרפגון אומר שוב ושוב?	א – "בלי נדוניה!"
2	ממי קלאנט רוצה ללוות כסף, בלי לדעת?	ב – הרפגון, אביו
3	מה התפקידים של ז׳אק בבית הרפגון?	ב – טבח ועגלון
4	מי לוקח את התיבה?	ג – לה פלש, משרתו של קלאנט
5	הרפגון רוצה להתחתן עם מריאן.	נכון
6	בסוף המחזה הרפגון נעשה נדיב ומשלם על שתי החתונות.	לא נכון – אנסלם משלם על הכול, והרפגון נשאר מאושר עם תיבתו.
7	ואלר נכנס לבית הרפגון כמנהל משק הבית כדי להיות קרוב לאליז.	נכון
8	אנסלם הוא ____ של ואלר ומריאן.	אביהם
9	חברו כל דמות למה שהיא רוצה.	1–ב, 2–א, 3–ד, 4–ג, 5–ה

#	שאלה	תשובה / כיוון
10	סדרו את האירועים מ־1 עד 5.	הסדר הנכון: ד → ב → א → ה → ג
11	על מה המחזה צוחק? תנו דוגמה.	ביקורת על אהבת הכסף שגוברת על אהבה ומשפחה. דוגמה: אב שמוכן להשיא את בתו לאיש מבוגר רק כי הוא לוקח אותה "בלי נדוניה".
12	כתבו שיחה מצחיקה בין הרפגון לז׳אק על הסעודה.	קריטריונים: צורת מחזה (שם הדובר לפני כל שורה, הוראות במה בסוגריים); נאמנות לדמויות (הרפגון קמצן וחשדן, ז׳אק ישר וגלוי לב); שני אמצעים קומיים מסומנים ומשולבים היטב; סיום קומי; לשון תקינה.

כרטיס יציאה – כיוון

1. דמות שמגלמת תכונה אחת בקיצוניות – הרפגון, הקמצן. 2. תשובה אישית עם שם אמצעי ודוגמה נכונה. 3. למשל: הצחוק בקומדיה מבקר חולשה אנושית.

לוודא

- שמות הדמויות לפי התרגום שבכיתה (הרפגון/הַרְפָּגוֹן, ז׳אק/מאסטר ז׳אק).
- סכום הכסף בתיבה – עשרת אלפים מטבעות זהב, לפי המקור.

הדף מתאים לעמוד "הקמצן – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

הקמצן – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: עולים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

מילים שכדאי לדעת

מילה	הסבר בעברית קלה	English
קומדיה	מחזה מצחיק עם סוף טוב	comedy
מחזה	יצירה שנכתבה כדי להציג על במה	play (drama)
דמות טיפוסית	דמות שמייצגת תכונה אחת בקיצוניות	stock character
נדוניה	כסף או רכוש שמשפחת הכלה נותנת בחתונה	dowry
אי־הבנה	שתי דמויות מדברות על דברים שונים	misunderstanding
הגזמה	תיאור גדול הרבה יותר מן המציאות	exaggeration
חזרה	מילה או משפט שחוזרים כדי להדגיש	repetition
סאטירה	ביקורת על אנשים או חברה בדרך של צחוק	satire
קמצן	מי שלא מוכן להוציא כסף	miser

חלק א׳ – הבנת המחזה

סמנו תשובה אחת. כתבו נכון או לא נכון.

מחסן מילים: אביהם

1. איזה משפט הרפגון אומר שוב ושוב?

א "בלי נדוניה!" ב "אני אוהב אותה!" ג "הכסף שלי!" ד "לאכול כדי לחיות!"

2. ממי קלאנט רוצה ללוות כסף, בלי לדעת?

א אנסלם ב הרפגון, אביו ג ואלר ד פרוסין

3. מה התפקידים של ז׳אק בבית הרפגון?

א שומר ונהג ב טבח ועגלון ג מורה ושף ד גנן ושומר

4. מי לוקח את התיבה?

א) ז׳אק ב) ואלר ג) לה פלש, משרתו של קלאנט ד) אנסלם

5. הרפגון רוצה להתחתן עם מריאן. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

6. בסוף המחזה הרפגון נעשה נדיב ומשלם על שתי החתונות. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

7. ואלר נכנס לבית הרפגון כמנהל משק הבית כדי להיות קרוב לאליז. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

8. אנסלם הוא _____ של ואלר ומריאן.

חלק ב׳ – דמויות, עלילה ואמצעים קומיים

חברו קו. סדרו לפי מספרים.

9. חברו כל דמות למה שהיא רוצה.

#		האות שלי		התאמה
1	אליז	____	א	אוהב את מריאן
2	קלאנט	____	ב	אוהבת את ואלר
3	הרפגון	____	ג	רוצה לקבל כסף מהרפגון
4	פרוסין	____	ד	אוהב את תיבת הכסף מעל הכול
5	אנסלם	____	ה	מוכן לשאת את אליז "בלי נדוניה"

10. סדרו את האירועים מ־1 עד 5.

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
א	לה פלש גונב את התיבה, והרפגון משתגע וחושד בכולם	
ב	קלאנט מגלה שאביו הוא המלווה בריבית	
ג	אנסלם מתגלה כאביהם של ואלר ומריאן ושתי החתונות נקבעות	
ד	היכרות עם הרפגון הקמצן ועם האהבות הסודיות של ילדיו	
ה	אי־הבנה: הרפגון מדבר על התיבה, וואלר מדבר על אליז	

חלק ג׳ – פרשנות וכתיבה

כתבו משפטים מלאים.

11. על מה המחזה צוחק? תנו דוגמה.

12. כתבו שיחה מצחיקה בין הרפגון לז׳אק על הסעודה.

כרטיס יציאה

1. מהי דמות טיפוסית? תנו דוגמה מן המחזה.

2. איזה אמצעי קומי הכי הצחיק אתכם, ולמה?

3. היום הבנתי ש...